

XXIV MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA KATEDRA PROJEKTOWANIA ARCHITEKTONICZNEGO WYDZIAŁU ARCHITEKTURY POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ NARODOWY INSTYTUT ARCHITEKTURY I URBANISTYKI

2025 DEFINIOWANIE PRZESTRZENI ARCHITEKTONICZNEJ ARCHITEKTURA I HISTORIA

KRAKÓW, 21-22/11/2025
SESJA POSTEROWA: 20.11.2025 <https://dpa.arch.pk.edu.pl/poster-session-2025/>

ARCHITEKTURA I HISTORIA - TEZY:

1. Ponowoczesność jest stanem kultury, w którym współcześnie żyjemy. To, co kiedyś uważaliśmy za ważne postulaty sztuki i architektury przemija lub przeminało. Awangarda, modernizm rozumiane jako wyraz nowoczesności czy wiara w jedną drogę świata kultury nie obowiązują. Mody są ważniejsze niż idee, a dążenie do świata sprawiedliwego nikogo nie interesuje. Jednak wielka architektura mimo tych zawirowań nadal jest budowana.
2. Historia nie jest równoznaczna z tradycją. Wielu uważa, że z tradycją nie wolno dyskutować. Ci, którzy nie znają historii, są uważani za gorszych twórców. Jednak niektórzy architekci chcieli walczyć ze świętościami. Wszelka nowość i awangarda odrzucały zabobony historii. Przecież patrzeć się za siebie nie pomoże nam w odkryciu dobrej, nowej drogi. Jednak nadal tożsamość kulturowa jest łatwa do odnalezienia w architektonicznych skansenach czy na uniwersytetach.
3. To szkoły architektury mogą być nośnikami tradycji i historii, czasem długiej, czasem krótszej. Przecież współcześnie nawet 80 lat to bardzo długi czas. To tu naucza się architektury i pokazują jej historię i teraźniejszość, splatają się wykłady i konkursy dla studentów. Ci ostatni czasem z niedowierzaniem orientują się, że super nowoczesne kształty, które projektują i które otaczają ich współcześnie, już kiedyś były rysowane i malowane, przez czasem zapomnianych twórców. Nauczanie historii może pokazywać, jak zmieniły się style i czy coś tak krępującego twórców jest współcześnie jeszcze potrzebne.
4. Kiedyś najważniejszą cechą charakteryzującą sztukę były style. Patrząc w przeszłość, dostrzegamy ich powolne przemiany i powstawanie kolejnych nowości. Nasi profesorowie w XX wieku pytali studentów, w jakim stylu chcą zaprojektować swój budynek. Do dziś możemy przypomnieć sobie i nazwać budowlę barokową, gotycką czy klasycystyczną. Panująca kiedyś jednolitość stylistyczna pomagała budować, posługując się zapamiętanymi zasadami.
5. Od jakiegoś czasu wszystko się zmieniło, świat sztuki i architektury pełen jest współistnienia idei i form. Różnorodność jest ogromna. Kiedyś forma była przypisana do konkretnego typu budowli. Dziś twórcy za każdym razem dąży do nowości, dostosowują do tego rozwiązania architektoniczne. Mamy więc stojące obok siebie nowe: architektury minimalizmu, architektury dekonstrukcji, architektury dekompozycji, architektury postmodernistycznej, architektury modernizmu czy architektury ekologicznej. Wszystko jest dozwolone, ale musi być zmienne – może to dobrze.
6. W tym świecie równoczesności a szczególnie różnorodności architektury pytanie o nowość wydaje się pozostawać wciąż kwestią najważniejszą. Historyczna architektura wydawała się przewidywalna. Kiedyś jako klasyczne podstawy wymieniano: symetrię, rytm, piękno. Jednak barok wyrwał się z takiego opisu. Jego architektura była nieprzewidywalna, niecodzienna, rozbita, pyszna. Tymi samymi słowami można opisać to, co zaczyna otaczać nas współcześnie.
7. Modernizm pozbawił klasycyzujące formy resztek historycznego detalu, pozostawiając możliwość komponowania kształtów według bardzo ogólnych reguł. Funkcja i poprawne rozwiązanie budynku stały się najważniejsze. Należy pamiętać słowa Otto Wagnera, że Wszystko, co nie jest użyteczne – nie może być piękne. Jednak podobno najpiękniejszy obraz świata Mona Lisa, nie pełni żadnej funkcji i pomimo tego jest czystą sztuką i pięknem.
8. Dekompozycja historycznej formy architektonicznej może być sposobem, na czerpanie ze świata sztuki, tak by nie popadać w kopiowanie przeszłości. Może być to częścią gry z przeszłością i z widzem czy użytkownikiem architektury. Pamiętajmy jednak, nie myśląc o kopiowaniu, że to zapamiętane historyczne już rysunki awangardy początków XX w. stały się początkiem supernowoczesnej zabawy.
9. Hasłem przyszłości mogą stać się prorocze, lecz trochę już zakurzone słowa twórców z Coop Himmelb(l)au: Mamy dość oglądania Palladia i wszystkich innych masek historii. A to dlatego, że nie chcemy odłączyć od architektury niczego, co niewygodne. Chcemy architektury, która daje więcej. Architektury, która krwawi, męczy się, przewraca, i jeśli o mnie chodzi, łamie. Architektura, która błyszczczy, kłuje, rozdziera się i przerywa, jeśli się ją rozciągnie. Można przyłączyć się i zakrzyknąć: CHCEMY ZNOWU AWANGARDY!

Tomasz Kozłowski

PATRONAT HONOROWY:

Jego Magnificencja
Rektor Politechniki Krakowskiej

PATRONAT :

Komitet Architektury i Urbanistyki PAN
Komisja Urbanistyki i Architektury
Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Krakowie

RADA NAUKOWA:

Claudia Battaino, Università di Trento
Rafał Blazy, Politechnika Krakowska
Agata Bonenberg, Politechnika Poznańska
Wojciech Bonenberg, Politechnika Poznańska
Herbert Bühler, Fachhochschule Münster
Renato Capozzi, Università di Napoli "Federico II"
Wacław Celadyn, Politechnika Krakowska
Klaudiusz Fross, Politechnika Śląska
Krzysztof Gasidło, Honorowy Członek Rady Naukowej
Liliya Gnatyuk, National Aviation University, Kyiv
Barbara Gronostajska, Politechnika Wroclawska
Mateusz Gyurkovich, Politechnika Krakowska
Sławomir Gzell, Honorowy Członek Rady Naukowej
Julia Iwaszko, Kyiv National Univ. of Constr. and Architecture
Nina Juzwa, Narodowy Inst. Architektury i Urbanistyki
Andrzej Kadłuczka, Honorowy Członek Rady Naukowej
Justyna Kobylarczyk, Przewodnicząca
Komitetu Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk,
Politechnika Krakowska
Krzysztof Koszewski, Politechnika Warszawska
Magdalena Kozier-Woźniak, Przewodnicząca Rady Naukowej,
Dziekan Wydziału Architektury, Politechnika Krakowska
Dariusz Kozłowski, Honorowy Przewodniczący Rady Naukowej
Tomasz Kozłowski, Kurator Konferencji,
Politechnika Krakowska
Konrad Kucza-Kuczynski, Honorowy Członek Rady Naukowej
Gino Malacame, Università di Bologna
Alirza Mamedov, Kyiv National Univ. of Building and Architecture
Raffaella Neri, Politecnico di Milano
Olena Oliynyk, Kyiv National Academy of Fine Arts and
Architecture
Marek Pabich, Politechnika Łódzka
Rafi Segal, Massachusetts Institute of Technology
Wacław Senuga, Politechnika Świętokrzyska
Jan Słyk, Politechnika Warszawska
Bolesław Stelmach, Narodowy Inst. Architektury i Urbanistyki,
Politechnika Łódzka
Stefan Wrona, Politechnika Warszawska
Federica Visconti, Università di Napoli "Federico II"

BIURO KONFERENCJI:

Katedra Projektowania Architektonicznego
Wydział Architektury, Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków

Kurator Konferencji: Tomasz Kozłowski
Sekretarz Konferencji: Anna Mielnik
Biuro Konferencji: Przemysław Bigaj
Wojciech Cieplucha, Monika Gała-Walczowska
Krzysztof Jasiński, Joanna Piszczek, Marek Początko
Piotr Stalony-Dobrzański, Grzegorz Twardowski

tel/fax: 12 628 20 21, 12 628 24 20
e-mail: konf-def@pk.edu.pl
www.dpa.arch.pk.edu.pl

ZAPRASZAMY
21-22 LISTOPADA, 2025

SALA KONFERENCYJNA
„KOTŁOWNIA”

POLITECHNIKA KRAKOWSKA
UL. WARSZAWSKA 24, KRAKÓW

PATRONAT MEDIALNY :

